

สิทธิญา มูลมา: การตั้งถิ่นฐานใหม่ในสหรัฐอเมริกาสำหรับผู้พลัดถิ่นจากประเทศพม่า: การให้ความคุ้มครองในสถานการณ์ลี้ภัยแบบยืดเยื้อที่ศูนย์พักพิงแม่หละ (US RESETTLEMENT FOR DISPLACED PERSONS FROM MYANMAR: PROTECTION IN A PROTRACTED REFUGEE SITUATION IN MAE LA SHELTER) อ. ที่ปรึกษา วิทยาลัยนิพนธ์หลัก : ดร. นฤมล ทับจุมพล, อ. ที่ปรึกษาวิทยาลัยนิพนธ์ร่วม :ศ.ดร. สุภาวงศ์ จันทวานิช, 94 หน้า.

เป้าหมายของระบบสากลแห่งผู้ลี้ภัยคือการแก้ปัญหาอย่างถาวรเพื่อยุติวงจรการพลัดถิ่นของผู้ลี้ภัย ซึ่งทางแก้ไขมีอยู่สามประการ คือ การส่งกลับโดยสมัครใจ การกลมกลืนกับท้องถิ่น และการส่งไปตั้งถิ่นฐานยังประเทศที่สาม กรณีที่การส่งกลับโดยสมัครใจและการกลมกลืนกับท้องถิ่นไม่สามารถเป็นทางเลือกของผู้ลี้ภัย สำนักงานข้าหลวงใหญ่เพื่อผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ (UNHCR) จะประสานความร่วมมือกับองค์กรอื่นๆ เพื่อหาหนทางปกป้องชีวิตของผู้ลี้ภัย เมื่อนั้นการส่งไปประเทศที่สามจึงถูกหยิบยกขึ้นมา

ในกรณีของประเทศไทย ผู้ลี้ภัยสัญชาติพม่าได้เข้ามาขอหลบภัยตามค่ายต่างๆ บริเวณชายแดนเป็นเวลานานกว่าสองทศวรรษแล้ว ปัจจุบันนี้ปัญหาของผู้ลี้ภัยจากพม่านั้นทาง UNHCR จัดให้อยู่ในระดับสถานการณ์ลี้ภัยแบบยืดเยื้อ อาจกล่าวได้ว่าผู้ลี้ภัยสัญชาติพม่าที่อาศัยในดินแดนไทยมายาวนานกำลังถึงทางแยกของปัญหา เนื่องจากประเทศพม่ายังคงเต็มไปด้วยปัญหาภายใน ส่วนประเทศไทยในฐานะให้ที่หลบภัย ก็แก้ปัญหาการทะลักของผู้ลี้ภัยได้ลำบาก ในกรณีนี้ สหรัฐอเมริกาเป็นชาติพัฒนาแล้วที่มีแผนสนับสนุนโครงการนานาชาติที่จะช่วยแก้ไขสถานการณ์ลี้ภัยแบบยืดเยื้อ ด้วยเหตุนี้ วิทยาลัยนิพนธ์ฉบับนี้จะวิเคราะห์โครงการตั้งถิ่นฐานใหม่ในสหรัฐอเมริกา ในฐานะเป็นเครื่องมือแก้ปัญหาสถานการณ์ลี้ภัยแบบยืดเยื้อของผู้ลี้ภัยพม่า เพราะนับเป็นโครงการที่รับผู้ลี้ภัยจำนวนมากกว่าประเทศอื่นใด ขอบเขตงานวิจัยอยู่ที่ศูนย์พักพิงชั่วคราวแม่หละ ซึ่งเป็นศูนย์พักพิงที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทยและมีจำนวนผู้เดินทางไปประเทศที่สามมากที่สุด

นับตั้งแต่โครงการตั้งถิ่นฐานใหม่ในสหรัฐเริ่มขึ้นในปี ค.ศ.2005 ก็ได้นำผู้พลัดถิ่นพม่าจำนวนมากไปสู่บ้านใหม่หลังการอาศัยอยู่ในภาวะลี้ภัยยืดเยื้อ จากกรณีวิจัย การตั้งถิ่นฐานใหม่ในสหรัฐเป็นการแก้ปัญหาอันถาวรที่เหมาะสมในกรณีปัจจุบัน แต่ก็มีจุดข้อบกพร่องของเกณฑ์การคัดเลือกในด้านการตรวจสอบประวัติ ผู้สมัครที่อาจใช้เวลานาน การปลอมแปลงในขั้นตอนสมัคร และการที่ผู้ลี้ภัยที่ไม่ได้ลงทะเบียนไม่สามารถร่วมโครงการได้ อย่างไรก็ตาม การตั้งถิ่นฐานในสหรัฐ เป็นวิธิต่างแรกและทางเดียวเพื่อแก้ไขภาวะยืดเยื้อของผู้ลี้ภัยพม่าในประเทศไทย ดังนั้นโครงการตั้งถิ่นฐานใหม่ที่ประกอบด้วยความร่วมมือจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นในระยะยาวได้

สาขาวิชา การพัฒนาระหว่างประเทศ
ปีการศึกษา 2554

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาลัยนิพนธ์หลัก.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาลัยนิพนธ์ร่วม.....